

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Srednja Evropa.

Eden najvažnejših problemov povojne Evrope je bil in je **Podunavje**. Avstro-ogrška monarhija sicer v nacionalnem oziru ni nudila potrebnih življenskih predpogojev posameznim narodnim enotam, a v gospodarskem oziru je bila mogočna država, v kateri je bilo razmerje med agrarnim jugovzhodom in industrijskim severozahodnom v veliki meri izravnovešeno. Deli Evrope, ki so si v gospodarskem oziru odgovarjali in bili drug na drugega navezani, so postali naenkrat samostojne gospodarske enote v nasledstvenih državah. Na eni strani v Češkoslovaški in Avstriji preveč industrijskih izdelkov, na drugi strani v Madžarski, Romuniji, Jugoslaviji in Poljski preveč poljskih in živinorejskih proizvodov. Kriza za tu in tam je bila nujna posledica. Zgodaj so posamezni politiki uvideli posledice razbite gospodarske enote v srednji Evropi in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je bil eden prvih, ki je iskal izhoda iz te zagate. Nastala je Mala antanta: Jugoslavija, Češkoslovaška, Romunija; prvotno iz golj političnih motivov vsaj na zunaj, vendar se od vsega početka že kažejo gospodarski problemi. Pri teh gospodarskih vprašanjih je dr. Beneš v lastni državi zadel na hud odpor čeških agrarcev, ki so se bali poplavljenja Češkoslovaške z agrarnimi proizvodi Jugoslavije in Romunije. Pričela so se zakulisna pogajanja za priključitev Avstrije in eventuelno Madžarske k Mali antanti, da bi se tako ustvarila možnost podunavske konfederacije. Stvar se je izjalovila na odporu Nemčije in Italije. Dr. Benešovo vlogo je prevzela Francija in iz Pariza so od časa do časa prihajali novi načrti ureditve sedanje Evrope. Odpor tedanje Nemčije, ki je zunanje-politično igrala vsekakor večjo vlogo nego današnja izolirana Hitlerjeva država, in Italije je postajal vedno večji, ker sta se obe državi bali prevelikega francoskega vpliva v osrčju Evrope. Kar je bilo skoroda 15 let nemogoče, to je mogočila današnja Nemčija, namreč dalekosežen sporazum na gospodarskem in političnem polju med Francijo in Italijo. To je pač najboljši dokaz, da italijansko-nemško prijateljstvo ni posebno globoko zasidrano. Nadalje je današnje razmerje med Avstrijo in Nemčijo v veliki meri pospešilo stare načrte ureditve gospodarskih vprašanj ob Dunavu. Avstrijsko prebivalstvo brez pretiravanja do 80 odstotkov odklanja priključitev k današnji Nemčiji in Hitler sam se je v najnovejši pogodbi med Francijo, Italijo, Anglijo in Nemčijo za 10 let odpovedal priključitvi Avstrije k Nemčiji. Stari načrti, v nekoliko prenovljeni obliki, so zopet na površju, gospodarsko zблиžanje podunavskih držav. Medtem, ko je stari načrt predvideval Malo antanto kot osrčje te velike gospodarske zveze, se danes kaže, da Avstrija pri teh vprašanjih ne bo igrala podrejene vloge. Po svoji zemljepisni legi tvori Avstrija z Dunajem itak osrčje Evrope in Podunavja in tako ravno njej pripada na tem polju izredno važna naloga. Grupacija podunavskih držav se pričinja okoli Avstrije in Madžarske.

Seve pri vsem tem ne smemo prezreti, da ta grupacija prinaša nemštvo v srednji Evropi in nasledstvenih državah precejšnje ojačenje. Nad 12 milijonov Nemcev bo v gospodarskem kakor političnem oziru v novi gospodarski zvezi igralo pomembno vlogo.

Pri teh zunanje-političnih problemih ima avstrijski kancler rešiti večjo nalogo, nego so notranje-politična vprašanja, od tega odvisi v veliki meri pomirjenje v državi sami. Če se

kanclerju Dollfussu na podlagi podunavske gospodarske zveze posreči, da **poživi avstrijsko industrijo in to ne na račun avstrijskega kmetijstva**, je ravno on doprinesel bistveni kamen in konsolidaciji razmer v srednji Evropi.

Na koroške Slovence poleg gospodarskega ozdravljenja zanima politično zблиžanje pozameznih srednje-evropskih držav, na tej podlagi ublaženje narodnega sovraštva in pravična rešitev manjšinsko-narodnih vprašanj.

Na znotraj in na zunaj.

Ministri imajo poleg drugih poslov tudi to prijetno ali neprijetno nalogo, da govorijo na povabilo prirediteljev na vseh mogočih občnih zborih, shodih, manifestacijah itd. Radi popularnosti se tega navadno ne branijo.

Na občnem zboru stalne konference načelnikov trgovstva na Dunaju je povzel besedo tudi minister inž. Schumy. Dotaknil se je v svojem govoru naših notranjih gospodarskih razmer in razmerja do Nemčije.

Izvajal je: Mi Avstrijci se moremo prejkoslej zanašati samo na našo notranjo silo. Predvsem je važna valutna politika. Trenutno na tem kaj izpreminjati, bi bilo zelo nevarno. Dokler se ne ustalijo najvažnejše veljave na svetovnem trgu, moramo naš šiling vsekakor držati.

Kar se tiče trgovinske politike, nam ne preostane ničesar drugega, kakor da iščemo s sosedi tesne in prijateljske zveze. Pri tem pa

se ne smemo politično vezati. Trgovinske zveze s sosednimi državami se morejo še poglobiti, politično pa lahko ostanemo svobodni.

Kar se tiče razmerja med Avstrijo in Nemčijo — g. Schumy se je pogajal z Nemčijo, a ni uspel — je g. minister mnenja, da bo enkrat prišlo do sporazuma. Nemci bodo morali uvideti, da se mi ne pustimo izenačiti in pogoltniti, ampak da smo samostojna država. Uvideti se bo moralo, da je pametnejše in dosti nacionalnejše, da se Avstrija v miru razvija in izpolni svoje posebno poslanstvo. Avstrijska vlada prav resno vzame neodvisnost in samostojnost države. To pa ne izključuje, da bi Avstrijci ne ohranili svoje nemško prepričanje in nemško misel. Ohraniti moramo našo državo življenja, zmožno dotlej, dokler ne bomo mogli odločati o naši usodi prosto sami. Ko se bo v rajhu naša samostojnost priznala, potem bo tudi razmerje do Nemčije postalo zopet prijateljsko in pristrčno.

Rusi uspeli v Londonu.

V poslednjih letih je bilo sklenjenih že veliko pogodb (pravi se jim pakti) o nenapadanju in mirnem reševanju meddržavnih sporov, a varnost pred vojno se s tem ni povečala. Zato je jasno, da je javnost otopela in postala nezaupna napram takim paktom.

V Londonu že mesec dni zaseda gospodarska konferenca. Uspeh konference je enak ničli. Ravno te dni se razpravlja o tem, ali naj se sploh zaključi ali preloži do jeseni. Razprave se vsekako ne bodo nadaljevale.

Svetovno časopisje pravi, da je edini pozitivni uspeh te konference, ki pa ne spada v delokrog konference, ta, ki ga je odnesel Litvinov. Litvinov je sklenil z obmejnimi državami in Malo antanto pogodbo o nenapadanju in označbi napadalca.

Če sežemo enajst let nazaj, se nam nudi isti primer. Politiki so se razgovarjali o politični in gospodarski obnovi. Za kulisami pa je bila sklenjena rusko-nemška pogodba. Enaki interesi so bili povod tej pogodbi: Rusi niso hoteli plačati carskih dolgov in vrniti zaplenjeno imetje. Nemci pa niso hoteli plačati reparacij in so ob enem zanimali mirovno pogodbo, ki so jo popisali. Pri obeh državah se je šlo za denar. Napram Rusiji se je Nemčija odrekla starih in novih dolgov in Rusijo pravno priznala, na drugi strani pa je Rusija dovolila Nemčiji proizvodnjo vojnega materijala in manevre vojske in letalstva.

Položaj pa se je med tem izpremenil in prijateljstvo se je med tema ohladilo. Je umljivo, da Rusija ne mora biti zaveznik hitlerjevske Nemčije, ki ugonablja komunizem in marksizem, ki hoče imeti Ukrajino za svojo kolonijo. Rusija se je morala preorijentirati in posledica te preorientacije je vzhodni pakt. Rusija rabi mir za notranji razvoj, zato hoče zapreti vsa vrata, ki vodijo v vojno. Gospodarske in finančne težkoče jo silijo k mirovni politiki. Saj niti v japonsko-kitajski spor ni posegla, četudi so bili njeni interesi ogroženi. In zdi se, da so voditelji ruskega naroda uvideli, da Evrope ni

mogoče zboljševirati in da bo boljše vizez ostal omejen na Rusijo.

Vzhodna pogodba je nadaljevanje Kelloggovega nenapadalnega pakta, ki izključuje uporabo sile v meddržavnih odnošajih in prepoveduje državam podpisanicam vsak medsebojni napad. Ta pakt, ki so ga podpisale skoro že že vse civilizirane države, pa ne pove točno, kdo se mora in more smatrati za napadalca.

Nenapadalni pakt ima štiri temeljne točke, v katerih ugotavlja neslednje stvari:

1. Nenapadalni pakt se sklepa v zmislu definicije ministra Politisa dne 24. maja t. l., tičoč se razorožitve in znižanja oboroževanja.

2. Za napadalca se smatra oni, ki napove vojno ali vpade v deželo brez napovedi vojne na kopnem ali na morju. Za napad se smatrajo dalje blokade, podpiranje oboroženih tolp, ki vpadajo v tuja ozemlja.

3. Politično-gospodarski in drugi razlogi ne opravičujejo napada na drugo državo.

4. Pogodba stopi v veljavo, ko se založi verificirana listina v Moskvi.

Temu paktu pristopijo lahko tudi druge države, samo je treba prijaviti pristop sovjetski vladi, ali poljski, ali turški. Ena teh vlad, ki sprejme prijavnico, obvesti potem druge podpisnice tega pakta.

Naravna posledica tega pakta bo pravno priznanje Rusije in vzpostavitev diplomatskih odnošajev. Aktualno pa tudi postaja vprašanje vstopa Rusije v Društvo narodov. S to pogodbo se rešuje tudi vprašanje Besarabije, katerega ozemlju se Rusija doslej ni hotela odreči.

Resni politiki in publicisti predvidevajo preokret javnega mnenja in vodilnih krogov v Rusiji. Revolucija pač ne more biti trajna, slediti ji mora evolucija. Vendar se ne more še reči, da bi v Rusiji nacijonalizem napredoval, ker podpisnice pogodbe se niso zedinile na temelju slovanstva, marveč le v svrhu samohranitve. V skupini podpisnikov so v pretežni večini neslovanske države, pač pa tvorijo Slovani po številu prebivalcev veliko večino. Treba je pogledati samo na zemljevid, pa se

vidi ogromen obseg ozemlja, ki ga združuje pogodba. Od slovanskih držav manjka še Bolgarija, ki protestira proti definiciji napadalca.

Ves tisk priznava paktu veliko važnost. Vsekakor pa velja vsaka pogodba samo tako dolgo, dokler obstoje povodi, ko so jo ustvarili.

Dr. Ender, minister brez listnice. Zvezni predsednik je imenoval na predlog kanclerja Dollfussa dra. Enderja za ministra brez listnice s posebno nalogo, da pripravi vse potrebno za revizijo ustave in izvedbo upravne reforme. Imenovanje dr. Enderja, ki velja za najodličnejšega in najiskrenejšega pobornika demokracije v kšćansko-socialni stranki, je napravilo v političnih krogih najboljši vtis in se splošno smatra, da je povratek k normalnim razmeram za na vidiku. Prehod bo kajpak trajal nekoliko časa, ker je za revizijo ustave potreben daljši študij in vsestransko delo. Dr. Ender bo ostal v Bregenzu, kamor se bodo preselili tudi vsi njegovi bodoči ožji sodelavci. Dr. Ender bo nadaljeval delo tam, kjer ga je moral pred 2 letoma kot kancler prekiniti. Že tedaj je dr. Ender izjavil, da je delo sedanjega parlamenta nemogoče in je zahteval za pol leta, dokler ne bi pripravil izpremembe ustave, da se mu dajo posebna pooblastila. Dr. Ender uživa velik ugled pri vseh političnih strankah in je znan nasprotnik narodnih socialistov. Razbremenil bo dr. Dollfussa, ki se bo mogel bolj posvetiti obrambi države in reorganizaciji gospodarskih sil v državi.

Nemčija vojaško taborišče. Posebni dopisnik „Daily Telegrapha“, ki je po nalogu lista prepotoval Nemčijo, objavlja sedaj opis svojega potovanja in ugotavlja, da je vsa Nemčija od Aachena do Königsberga ter od Kiela do Friedrichshafena eno samo veliko vojaško taborišče. Povsod, prav v vsakem mestu, se vidijo samo razni oddelki pri vojaških vajah. Vsa nemška industrija je brez dela in obratuje s polno paro le vojna industrija. Dopisnik opozarja angleško javnost na dogodke v Nemčiji in pravi, da predstavlja današnja Nemčija največjo nevarnost za mir in evropsko civilizacijo.

Zaščita delavstva v Ameriki. Predsednik Roosevelt uvaja v Ameriki gospodarske in socialne reforme v obliki javnih delovnih pogodb med delodajalci in državnim predsednikom. Pogodba določa: Otroci izpod 14 let se nemudoma odpuste iz dela. Za otroke od 14. do 16. leta se uvede največ po 3 ure dela na dan. Ostali so dolžni delati največ po 40 ur na teden, v tovarnah pa po 35 ur. V nobenem primeru se delavci ne smejo prisiliti k delu, ki bi trajalo nad 8 ur na dan. Trgovine smejo biti odprte največ 52 ur na teden. Izjema glede najvišjega delovnega časa nameščencev in delav-

cev se prizna le podjetjem in obratom z dvema delojemalcema v mestih izpod 2500 ljudi, pri trgovinah pa le v mestih, kjer je živahen promet. Za industrije, kjer je nujno potrebno neprekinjeno delo, se uvedejo nadure, ki pa se morajo posebej plačati. Plače nameščencev morajo znašati po 12 do 15 dolarjev na teden, mezde delavcev pa 14 dolarjev. Delodajalci so nadalje dolžni prodajati blago kvečjemu po tako visokih cenah, kakor so bile 2. julija. Ta pogoba bo veljala 4 mesece.

Politične vesti. Londnoska gospodarska konferenca ne pride z mrtve točke. Jasno je, da se bo začasno zaključila in preložila. Gre se sedaj za to, kdaj in kje se bo nadaljevala. — Predsednik zunanje komisije francoske zbornice Herriot je prejel povabilo na obisk in potovanje po sovjetski Rusiji. Herriot se bo povabilu odzval. — Prijateljska pogodba med Romunijo in Italijo je bila podaljšana za pol leta. Več Italija od Romunije ni mogla doseči. — Madžarski ministrski predsednik Gömbös se je mudil ta teden v Rimu. Razgovori so se tikali gospodarskih in političnih vprašanj. — Vršijo se pogajanja o sklenitvi balkanskega pakta. — Tudi romunski zunanji minister Titulescu se je mudil ta teden v Italiji. Govori se, da posreduje med Italijo in Jugoslavijo, da bi se sklenil jadranski pakt. Jugoslavija si želi spravo z Italijo, vendar je uspeh posredovanja stvar negotove bodočnosti.

Manjšinsko

Manjšinsko šolstvo v Banatu. Sporazum med Jugoslavijo in Romunijo.

Jugoslovanska skupščina in senat sta sprejela konvencijo o ureditvi manjšinskega šolstva v Banatu, to je obmejni pokrajini, ki je kot južni del Madžarske po vojni pripadel deloma Jugoslaviji, deloma Romuniji. Na obeh straneh obmejnega ozemlja prebivajo močne manjšine in so se zato med državama vršila o ureditvi kulturnih vprašanj manjšin dolgoletna poganja. Ta so dovedla sedaj do uspeha.

Prinašamo v glavnih točkah vsebino meddržavne pogodbe. Po načelu obojestranskega sorazmerja prinaša določbe o ureditvi romunskih ljudskih šol v jugoslovanskem Banatu in srbo-hrvatskih ljudskih šol v romunskem Banatu.

Obveznost za ustanovitev ljudske manjšinske šole prevzame država, če se prijavi najmanj 20 šoloobveznih otrok dotične manjšine. Za določitev pripadnosti k manjšini zadostuje enostavna izjava staršev ali varuha. Proti izjavi o pripadnosti ni priziva ali ugovora.

PODLISTEK

Cvetko Golar:

Čebelarjev greh.

(Nadaljevanje.)

Vrag je nekoliko počakal, odprl je panj in pogledal čebelarja. Vrban je ležal vznak ob črvivih tramovih, grabil se je za plešo in gledal v streho topih in trudnih oči. Časih je vzdihnil in usta je imel široko odprta; zato je vrag vedel, da ga pozorno posluša. In je nadaljeval:

„Zlatá, srebrá polna mošnja, medice in žganja polni poliči...“

„Zlatih in srebrnih kron, zlatih in srebrnih kron polna mošnja, medice, sklede medice.“ je počasi dejal Vrban.

„Tako, tako! Zlatih in srebrnih kron, sklede medice in vina. Ali slišiš, Vrban, vina, ki si ga včasih tako rad pil.“ Vrag se je tiho smejal.

„O, saj ga še rad,“ je vzdihnil čebelar. „In kaj hočeš za to?“

„Nič! Nič! Srebrnih kron mošnja te čaka — samo v cerkev — in zlatih kron mošnja — k obhajilu — in medice in vina in vsega — po hostijo — zlatá, srebrá, medu, vina, medice, zlatih kron...“

Vrban je težko sopesl in težko mislil.

„Zlatih, srebrnih, in vina, vina...“

Vrag se je smejal in se igral z rožički.

„Ali vsi panji — bodo polni?“

„Vsi! Koliko jih imaš?“

„Osem v vsaki vrsti, in vrst je osem.“

„Torej štiriinšestdeset polnih panjev boš imel, in vsak bo težak stodvainsedemdeset starih funtov. Koliko bo dalo to denarja! Srebrnih kron, medice, vina, zlatih kron —“

„O križ božji —“ je vzdihnil še enkrat Vrban.

„Tiho bodi,“ je dejal vrag. „In pomisli: stodvainsedemdeset funtov!“

„Stodvainsedemdeset starih funtov! Bom pa šel — k obhajilu —“

In kakor bi ga ubil, je čebelar Vrban zaspal trdno in trdo. Bilo mu je, kakor da se pogreza v mehak in gorak pepel.

Vrag pa se je izmotal iz panja in zaplesal okolu ulnjaka. Režal se je in spakoval ter se od smeha držal za trebuh.

*

Ni še pogledalo zlato solčno oko izza obzorja in blesteča gaz se je komaj začela delati ob robu nebes in zemlje. Motno je bilo jutro, in kot črn dim so se valile redke megle nad slemení. Završale so v vrtincu, padle težko na zemljo, in v tem trenutku je priskakal vrag izpod Jernejčevega skednja. Vrgel se je na tla in po vseh štirih in oprezno stekel čez pot in mimo stare hruške k ulnjaku. Počeni je nizko k tlom in zašepetal skozi špranjo:

„Trideset srebrnikov, štirideset škafov —“

Učitelji na teh manjšinskih šolah morajo pripadati isti narodnosti in isti veri. V slučaju pomanjkanja takih prevideva pogodba možnost, da se jih pozove iz sosedne, to je materne države.

S poukom državnega jezika se prične v tretjem razredu ljudske šole.

Da se vzgoji sposobne učne moči za romunske manjšinske šole v jugoslovanskem delu Banata, se uvedejo na državnem učiteljišču v Vršču romunski tečajji, za naraščaj za jugoslovanske manjšinske šole v romunskem Banatu pa srbo-hrvatski tečajji v Temešvaru s fakultativnim poukom. Profesorji na teh naj bodo iste narodnosti, in če jih primanjkuje, se jih pokliče iz sosedne države.

Od države ustanovljene manjšinske ljudske šole so samostojne, nikake vzporednice, z lastno upravo in lastnimi šolskimi odbori, zadnji tudi v višjih inštancah.

V narodnostno mešanem kraju se morata tedaj voliti dva krajna šolska sveta, eden za manjšinsko, drugi za večinsko šolo, vsak z lastnim delokrogom. Take šolske občine morajo potem sorazmerno in številu in davčni moči narodnih skupin primerno prispevatik vzdrževanju obeh sicer neodvisnih šol.

Učne knjige morajo odgovarjati splošno veljavnim jezikoslovnim zahtevam. Če jih v državi ni, se morejo dobiti iz sosedne države.

Poleg takih ljudskih šol imata obe manjšini pravico, da ustanavljata zasebne ljudske šole s pravico javnosti ter otroške vrte. Listi celo povdarjajo, da bo Jugoslavija dovolila, da se preko konvencije ustanovi v Vršču romunska gimnazija in učiteljišče, kateri šoli bo vzdrževala romunska država.

To so glavne smernice za ureditev manjšinskega šolstva v Banatu, ki jih bosta izvedli Jugoslavija in Romunija.

DOMAČE NOVICE

Bela. (Metode srednjega veka.) Dne 9. julija je šel čez grajsko planino Kožlak v Korte Podpesnikov Janez. Sredi Kožlaka ga je srečal logar Walter. Vprašal ga je, kam da gre in Janez mu je odgovoril, da na božjo pot v Korte. Walter je nato menil, da čez gorofovsko zemljo nihče ne bo hodil v cerkev. Takoj na to je začela padati palca po glavi in drugod ter prizadela Janezu poškodbe. Grofovski nemški logarji prav grdo postopajo z nami domačini, čeprav smo prej hodili po tej zemlji nego logar Walter. Sedaj pa hoče prepovedati hojo preko nje in nas pretepati. Pričakujemo, da bo dal grof logarju potni list.

Sprejemi v kmetijske in gospodinjske šole. Kmetijske šole so v: Celovcu, Litzlhofu.

In čebelarjev sluh je povedal srcu vragove besede, in v sanjah so se nasmehnile brezkrvne, žive ustnice.

„Trideset srebrnikov,“ je ponovil vrag in poškilil na slamnato ležišče. Suha brada čebelarjeva je drgetala, vdrta lica so šla narazen in nerazločno je izgovarjal jezik:

„Trideset, štirideset, šestdeset... Haha!“

Vrag je skočil pokonci in z glavo se je zaletel in butil v črvivo steno, da je ulnjak zaškripal na vseh štirih voglih, se zagugal in skoro bi se bil prevrnil.

Vrban se je zbudil z veselo mislijo in lahko mu je bilo v duši. Spomnil se je snočnjega poseta in plaho je pogledal proti durim, kakor da se boji tujih oči in ušes in ne da bi se pokrižal ali zmolil jutranjo molitvico, se je vzdignil in začel napravljati. Vzel je oprano pražnjo srajco, ki jo je prinesel snoči in jo obesil na tram nad seboj, in vse je bilo čedno, kar je dejal nase. Nizko se je moral skloniti, ko je stopil skozi duri, in obhajal ga je mraz, po udih in kosteh; in tudi v teme, kjer se je svetila čezinčez velika pleša, mu je bilo hladno. Pripognil se je in potegnil z roko po travi, bila je suha, zato se ni mogel umiti z roso. Pač pa je bil prislonejen k ulnjaku ška in v njem je bilo toliko vode, da je bilo dovolj za Vrbanov obraz. Oblekel je nedeljsko suktnjo, narejeno iz kosmatega, kmečkega blaga; morala je biti nekoč morikasta, a je zdaj bila vsa ponošena, po hrbtu ogorela in na komolcih oguljena; gumbi pa so sijali še zmiraj s kovinastim leskom. Pokril se je s težkim, širo-

Tanzenbergu, Velikovcu in Wolfsbergu. Gospodinjske šole so v Celovcu in Drauhofenu. Na kmetijskih šolah se prične pouk sredi oktobra in traja do velike noči, na gospodinjskih šolah se prične 1. oktobra in traja 11 mesecev. Sprejemni pogoji za kmetijske šole: starost 17 let, dopolnjena ljudska ali glavna šola, popolno zdravje, dvoletna kmetijska praksa, veselje in ljubezen do kmetijstva. Lastnoročno spisane prošnje, v katerih se mora prosilec zavezati, da se bo držal hišnega in disciplinarnega reda, se morajo poslati ravnateljstvu šole do 1. avgusta. V prošnji mora biti tudi navedeno, da je prosilec pripravljen iti na drugo šolo, ako bi bilo preveč prošelj. Prošnji je priložiti: odpustnico, rojstni list, zdravniško izpričevalo, domovnico, izjavo staršev, da bodo plačevali prispevek. Gojenci prvega letnika morajo naznaniti ravnateljstvu do 1. avgusta z dopisnico, da bodo nadaljevali šolo. Vpisnina stane 10 S in mesečna vzdrževalnina 50 S, ki pa se more tudi znižati. Za ta slučaj je treba priložiti ubožno izpričevalo. — Isti pogoji veljajo za gospodinjske šole, samo npravstveno izpričevalo je treba še priložiti prošnji. Vzdrževalnina se na vseh šolah mora deloma plačati tudi v naturalijah.

Sele. (Tujski promet.) Težko so letos pričakovali posestniki vil in hotelov ob koroških jezerih letoviščarje in menda si jih želijo več. Gospodarska kriza pa odvrča meščane od dragih letovišč, zato hočejo preživeti počitnice na kmetih. To se prav dobro pozna pri nas v Selah. Letos je tu več letoviščarjev kakor druga leta, največ Dunajčanov, in še se oglašajo. Zasedena so vsa stanovanja v vasi. Vsi hvalijo lepoto naših gor, ugaja jim seveda tihi mir, — v kolikor ga v časih ne moti hrup iz gostiln, — planinski zrak in sonce ter dobro mleko. Še bolj po bodo oživele Sele tekom 14 dnevnih strelskih vaj vojaštva na Košuti.

„Ljubljana v jeseni“, jesenska prireditve Ljubljanskega velesejma, se vrši letos od 2.—11. septembra. Poleg industrijskega, obrtniškega in trgovskega oddelka bo letošnji jesenski velesejem v Ljubljani obsegal še sledeče specialne razstave: Veterinarska razstava ki jo priredi veterinarji. Prvič se bo vršila v Ljubljani razstava, kakršne domača zgodovina ne pozna. Zanimiva bo posebno radi tega, ker bo sestavljena po ogromni večini iz domačega materiala. Razstava bo izvrstno služila živinorejcu kakor tudi rejcu malih domačih živali. Agilno društvo rejcev malih živali „Živalica“ priredi razstavo ovac in koz, ki bo prva večja razstava te vrste. Razstavljene bodo kože molznice, kozli, kozlički, ovce, ovni in jagnjeta vseh pasem, ki jih goje rejci v Dravski banovini. Poleg tega bodo razstavljene tudi razni predmeti in izdelki iz volne, ovčje kožuhovine in usnja, razna krmila in potrebščine. Odlično delavna Zveza gospodinjev v Ljubljani pripravlja veliko gospodinjsko

kim klobukom in vprav je menil ziniti: „No, pa pojdemo z božjo pomočjo,“ ko mu je vrag, ki je slutil nekaj hudega, zašepnil izza vogla:

„Vrban, trideset srebrnikov!“

Čebelar se je stresel, pogledal k ulnjaku, v katerem je vse bučalo, stisnil roke v pest in se napolnil iz vasi.

Dan se je šele delal iz sivega somraka, in ljudi ni bilo na cesti razven dveh starih in gluhih ženic, ki sta vpili druga drugi na uho. Ko je prišel Vrban mimo, sta zavreščali obe naenkrat:

„Bog ga daj! — Midve grevi tudi k spovedi, da bo naju imel Bog rajši.“

Vrban to jutro ni rad slišal svetih besed, zato se je obrnil stran in nekaj zamrmral.

„Vidiš ga,“ je zavpila baba za njim. „Tako gleda, kakor bi prodal Boga!“

Vrban se je prestrašil, in naskočila ga je groza. Z roko si je potegnil po licih in mislil je, da je že ves črn.

„Stodvainsedemdeset funtov, ne spraviš vsega denarja v mošnjo,“ je govoril vrag. „Babi neumni! Še radi se prideta gret v pekel! Samo za vosek dobiš —“

Za vosek? Ako ga je osemdeset funtov, in funt samo po trideset —“ je menil Vrban.

„Ne, po štirideset. Saj je bil lani po šestintrideset, ko je bila dobra letina,“ je manil vrag. Tako sta trgovala vso pot.

Križ se je zablskal iz megle, ko pade čebelarju v srce kesanje.

„Oh, oh, kaj sem obljubil! Oh, križana nebesa!“

(Dalje sledi.)

**„Salz und Brot tut selten gut“
„Übermut macht Wangen rot“**



Da ist irgend etwas durcheinander gekommen und das Ganze stimmt nicht mehr. Sehen Sie? Ebenso falsch ist es auch, die Persilwaschmethode mit den alten, mühevollen Gewohnheiten des Waschens mit Rumpel und Bürste durcheinanderzubringen.

Nur so ist es richtig: Abends in Henko einweichen . . . früh eine Viertelstunde lang in Persillösung kochen . . . dann schwemmen. Das ist alles, damit die Wäsche frisch wird wie reine Luft und rein wie frischer Schnee.

Geld und Mühe nicht verschwenden!

Henko und Persil verwenden!

razstavo „Red in snaga k zdravju pomaga“. Razstava se bo naslanjala kot tretji člen na prvi dve gospodinjski razstavi ter ju bo strokovno spopolnjevala v programu. Prvič in v velikem obsegu bo prirejena letos razstava slovenskih cerkva, tej pa bo priključena umetniška razstava m a d o n. Kmetijstvu pa bo posvečena kmetijska razstava. — Že ta kratko orisan program obeta, da bo letošnja „Ljubljana v jeseni“ nekaj lepega in koristnega.

Vernberg—Skočidol. (Smrtna kosa.) Iz Raba v Jugoslaviji smo prejeli tužno poročilo, da je ondi v soboto dne 15. julija t. l. po dolgi in težki bolezni mirno preminul g. Jan. Kostriča sen., ki je bil od leta 1917 do leta 1929 posestnik gradu Vernberg ter kot tak tudi imetnik prvega patronata župnije Skočidol. Bil je zelo miren in prijazen gospod, ki je v svojem življenju veliko delal in snoval zlasti na ekonomskem ter industrijskem polju. Po rodu je bil vselej zaveden Čeh in do zadnjega češkoslovaški državljan. Začasa nabave novih zvonov v Skočidolu je radevolje daroval v ta namen S 1000.—. Iz Raba so ga k pogrebu prepeljali v zlato Praho, ki jo je tako ljubil. Na zadnji poti so mu zapeli tudi skočidolski zvonovi. Sveti mu večna luč!

Koroški drobiž. L. 1912 so celovške matere rodile 500 otrok, lani jih je prišlo na svet le še 196. Zakonskih je 65 odstotkov. — Izdaja „Kärntner Tagblatta“ z dne 21. t. m. je bila zaplenjena. To je prva zaplenitev kršč.-soc. lista. Proti zaplenbi se je vložil priziv. — G. dr. Rankl je bil imenovan za honorarnega vicekonzula pri jugoslovanskem konzulatu v Celovcu. — V Bodensdorfu ob Osojskem jezeru je nekdo pomazal notranjščino cerkve z nesramnimi napisi. Krivci še niso ugotovljeni. Niti cerkev ljudem ni več sveta. — V samostanu Harbach pri Celovcu je deloma pogorelo gospodarsko poslopje. Gojenke, ki se v tem zavodu poboljšujejo, niso utpele škode. — Dne 15. t. m. so zabeležili na Koroškem 11.747 podpiranih brezposelnih. — Pri p. d. Grašu v Grabštanju je pogorelo gospodarsko poslopje. — Dne 19. t. m. je z vlakom spremljal orožnik nekega kaznjence. Pred postajo Svetna vas pa je kaznjence skočil iz vlaka in pobegnil. Niso ga še dobili. — Mlečni avto gradu Libelčiče je pri Labudu zdrčal po bregu navzdol. Pri tem se je izlilo 200 l mleka. Druge škode ni. — Na Koroškem se bo letos popravila cesta med Vrbo in Lipo ter med Podklošttrom in Pečami. Pri teh delih se bo zaposlilo 310 delavcev. — V Himmelbergu pri Trgu je 19 t. m. nekdo prerezal vrat 21 letni dekli Neidhardt. Zgodilo se je to v hlevu, ko je molzla krave. Samomor je izključen, ker se v bližini ni našlo nobenega moralnega orožja. — Mestna občina Pliberk je imenovala podpredsednika zvezne policije na Dunaju, ki je Pliberčan, dr. Mihaela Skubla, častnim občanom. — Varnostni ravnatelj za Koroško je prepovedal taborenje koroških telovadcev ob Zablatniškem jezeru. Nemci so prekrstili Zablatniško jezero v „Turnersee“. Drukih skrbi nimajo! Naš list je že lani ugotovil, da so imeli telovadci razobešeno zastavo s

kljukastnim križem, ki je vzbudila ogorčenje med domačim prebivalstvom. Prepoved velja za čas od 23. julija do 6. avgusta. — V Cerkev v Grabštanju so neznanzi vlomili in odnesli monštranco in ciborij. Hostije so raztrosili okrog oltarja. — Sejmi v avgustu: 4. Šmohor, 5. Svinec, 14. Beljak, 16. Železna Kapla, 21. Celovec, Šmihel pri Pliberku, 24. Labud in 28. Šmohor.

NAŠA PROSVETA

Prireditve. Slovenska čitalnica v Glinjah priredi svoj materinski dan dne 30. Julija 1933 ob 3. uri popoldne pri Cingelcu na Trati z zelo bogatim in zanimivim sporedom. — Požarna bramba Šteben-Globasnica proslavi v nedeljo, dne 30. julija svojo petintridesetletnico, pri kateri sodeluje godba šmihelske brambe in več pevskih zborov. Spored proslave bo sledeči: ob 8. slavnostna služba božja, ob 10. blagoslovitev novega gasilskega doma in nove motorne brizgalnice, popoldne ob pol 3. gasilska vaja, slavnostni govor in velika vrtna veselica pri Šoštarju.

Podravlje. (Koncert.) Že za dan 18. junija t. l. smo uredili vse za nastop „združenega pevskega zbora Šentilj-Bilčovs-Loga vas“. Kljub skrajno neugodnemu vremenu je prišlo nemalo ljudi zlasti od blizu, a tudi celo iz visokih Kostanj, ki so pozorno sledili zanimivemu in jasno začrtanemu zgodovinsko- in časno-socialnemu govoru g. poslanca Ivana Starca, ki je razkrival v njem rane sedanjega gospodarskega, oz. državnega ustroja sveta, a podal istočasno na podlagi socialnih okrožnic papežev Pia XI. ter Leona XIII. primerna zdravila za njih ozdravljenje in za ekonomsko in narodno pravično tem družabnim smernicam odgovarjajočo ureditev držav. Hvala mu! Vmes smo poslušali 5 deklamacij ter ostre glasove tamburic. A napovedanih pevcev ni bilo, ni moglo biti radi silnega opoldanskega neurja ter velike njihove oddaljenosti od kraja slavnosti. Zato smo jih naprosili, da bi prišli pozneje kdaj, kar se je zgodilo v nedeljo, dne 16. julija, ko so nastopili najprej v podravljiski podružnici z dvema lepima Marijinima pesmima ter prekrasno skladbo o Jezusu Kralju z globoko učinkujočim refrenom: Jezus, Kralj neba, mora biti kralj sveta! Temu je sledilo petje v „salonu“ pri Vosperniku v Podravljah. Dvorana je bila radovednih poslušalcev natlačeno polna. Pod spretnim vodstvom pevodje g. P. Pernjaka je pevski zbor 28 moških glasov pel na pamet več ko 20 raznih starih in novejših koroških narodnih (ljudskih) pesmi. Vsaki pesmi je sledilo zaslužno odobravanje. Ono „Juhé, pojdemo v Škofče“ so morali pevci ponoviti. Znotraj so z malimi presledki vedno doneli izvežbani glasovi pevcev ter pod vodstvom organista g. V. Mostečnika oni tamburic, zunaj pa je grozno brila mrzla vihra. V odmorih so pa lepo in gladko deklamovali Gustl Vospernikov (Naša pesem), France Otičev in njegov še ne šologodni bratec Tonček

(Kmet), Fani Orenova (Kameniti ribič), Olga Vospernikova (Pesem koroških Slovencev) in Tomej Kuchler (Pevce). Najbolj iznenadil je mali Tonček. Vsem sodelujočim posebno še g. pevovodji ter zlasti 18 pevcem iz daljnega Bilčovsa, ki so dopoldne še ondi peli inicije in pohiteli potem 4 ure daleč peš k nam, sta se končno otvoritelj in g. Reichmann imenom „Sloge“ in vseh udeležencev med ploskanjem vse dvorane zahvalila. Njih nastop je bil v vsakem oziru napor in žrtev. Čast jim! Med poslušalci smo opazili tudi neko že skoro 90-letno ženko iz daljnega Vernberga. Mi vsi pa smo užili par uric veselega razvedrila z mnogimi šaljivimi a tudi poučljivimi verzi. Veliko pesmic je opevalo ljubezen. Ljubezen mora biti, saj pravi sv. Duh, da „je Bog ljubezen“! Da bi pa „ljubezen“ bila vedno v mejah božjih zapovedi, oz. kristjanske pravnote! „Pojmo našo pesem radi stari dedi, fantje mladi, zbor mladine, cvet deklet, danes poj jo, jutri spet: Saj lepše pesmi čul še nesem, kot naša je koroška pesem.“

Zilska Bistrica. (60 pevcov.) V nedeljo, dne 16. junija t. l. smo doživeli mi Zilani velik dan slovenske pesmi. Nastopili so brnški in šentlenarski pevci v skupnem zboru. Šestdeset pevcov pod vodstvom vrlega pevovodje Koprivnika. Velikansko dvorano pri Kandolfu na Bistrici je napolnilo blizu 300 Zilanov. Začeli so vrli pevci z „Njav čriez izaro“. Napopisljiv vtis! Do smrti ne bomo mogli zabiti ganljivega mogočnega presenečenja. Kdo izmed nas Zilanov je slišal kdaj že kako slovensko pesem v skupnem spevu šestdesetih izvežbanih pevcov! Mogočni val navdušenja se je pojavil ob koncu te slavne naše pesmi v besnečem ploskanju. To je bil krst nove narodne zavesti: Mi smo mi! Dvajset slovenskih pesmi so nam zapeli. Vmes tudi dve nemški. Pesmi „Čoj so tiste stezice“, „Pojdam v Škufče“ in „Je pa krajčič posvava“ so morali ponavljati. Ogromni plosk ni nehal prej. Pa nastop pevcu Trunka s svojim „županom“! V cilindru in fraku. Tri ure so minule, da nismo vedeli kako. H koncu se je vrlim pevcem v šaljivo zasukanih besedah zahvalil župnik Maierhofer iz Blač.

ŽENSKI VESTNIK

Naša tekma.

Vročje je bilo, ko smo se shajali pri Škofu. A to ni motilo ne veselih tekmovalk in ne gostov-gledalcev, ki so kar vreli od vseh strani. V dolgem, lepo urejenem sprevodu smo korakali skozi vas na Breznikovo njivo. Najbolj radovedni gledalci pa so jo udrli kar čez travnike in obstopili njivo. Tu je že stal oder, raz katerega nas je najprej pozdravil domačin. Takoj za njim je govoril Lovro. Slavil je v izbranih besedah lepoto kmetskega dela, kmetskega življenja. Ker je grozila nevihta se je lep del razporeda, kakor n. pr. govor gdč. Hartmanove moral izpustiti. Izžrebali so mesta in tekma ženjc se je pričela. Žal je ravno med tekmo začel nagajati dež. No, ženjc ni pregnal in tudi gledalci so bili raje mokri, nego da bi se odrekli zanimivemu tekmovalju brhkih deklet. in še smo zablesale kolo po trati, nagajivemu dežju na kljub. Potem pa smo se vračali k Šofu in tam nadaljevali. Domači pevski zbor in šmihelska godba sta nam nudila dovolj užitka, tako da smo bili vse do noči dobre, židane volje. Kar težko smo se razhajali in mnogi so povpraševali, kdaj in kje doživimo zopet kak lep dan.

Lep dan! Malo je lepih dni v življenju, a lahko bi jih bilo več, če bi mi le hoteli. Dekleta, ali niste vse teh misli? Ali ne čutite, kako nas taki dnevi bogate? Da nam sladijo trpko vsakdanjost, da nas dvigajo iz materialističnega naziranja v čarobni svet idealov? Saj potrebujemo oddiha, potrebujemo veselja, da ne klonemo v borbi za obstanek, potrebujemo moči, da ne klonemo, ko nam čas ali ljudje strejo nado za nado, ko se razblinja up za upom. Že za sam pogled naprej v bodočnost, za en sam načrt in izvedbo istega rabimo moči, a odkod jih bomo črpale? Od Boga in iz nas samih, iz naših src, iz bogate naše zemlje.

T. L.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zlati in papirnati šiling.

(Konec.)

Določila za druge hipoteke, vknjižene terjatve, razne obveznosti in pogodbe v šilingih z zlato klavzulo:

Za razne skupine teh obveznosti bo določilo zvezno ministrstvo šele dan, od katerega dalje se ima vršiti plačevanje po kurzu zlatega šilinga. Za vse ostale hipoteke predvideva naredba, da se dan za veljavnost zlatega šilinga (Stichtag) ne sme določiti pred 1. januarjem 1936 in tudi potem se lahko določi za posamezne skupine in vrste teh hipotek različen termin. Ako vrne dolžnik svoj šilingov dolg z zlato klavzulo prej, predem se je določil dan zvišane vrednosti dotične vrste posojil, mu je treba vrniti dolžno svoto v relaciji 1:1, en papirnati šiling za en šiling v zlato, tudi delna odplačila pred določenim dnevom se vračunajo v razmerju 1:1. Hipoteke, ki so se najele po 8. oktobru 1931 in preden je stopila ta naredba v veljavo, torej pred 23. marcem 1933, se istotako lahko vrnejo do določenega dneva v relaciji 1:1, če je tudi dan zapadlosti šele pozneje. Če je kdo posodil letos meseca januarja 1000 S z zlato klavzulo na pet let in bi se določil dan zvišane vrednosti z 31. decembrom 1937, tako vrne lahko dolžnik do decembra 1937 dolžno svoto v papirnatih šilingih. Upnik, ki je dal posojilo v šilingih z zlato klavzulo pred to naredbo na odpoved in bi posojilo že sedaj odpovedal za dan zvišane vrednosti ali za poznejši čas, ima pravico terjati denar nazaj šele 6 mesecev po določenem dnevju, vendar že po kurzu zlatega šilinga. Zlata klavzula sama na sebi pogojena pred to naredbo, še ne pomeni zlati šiling. Ako je bil namen zlate klavzule pri sklepanju pogodbe, dolžnega pisma a. t. d. pred to naredbo ta, da se varuje vrednost terjatve, potem mora dolžnik plačati isto vrednost nazaj na podlagi novega kurza zlatega šilinga. Kdor je najel leta 1932 posojilo 1000 S (SG) z zlato klavzulo, ko je bil kurz zlatega šilinga n. pr. 110, bo moral vrniti po določenem dnevju 900 zlatih šilingov, kar bi znašalo po današnjem kurzu 128 papirnatih šilingov 1.152. Če bi bil tedaj na dan vračila kurz 1:1, je treba dolžniku vrniti samo 900 papirnatih šilingov. Kakor je bilo že v prejšnjem sestavku omenjeno, od decembra 1924 do 8. oktobra 1931 ni bilo razlike med papirnatim in zlatim šilingom. Vse obveznosti, nastale v tem času, ki imajo pristavljeno zlato klavzulo z namenom, da se označi vrednost terjatve, so vračljive v papirnatih šilingih. Najetih 1000 SG v tem času, se vrne z 1000 S. Kritika o naredbi ugotovlja, da spominjajo določila o tem delu obveznosti na Schumpeter-jevo naredbo, krona je krona. Naredba pa ima namen utrditi veljavnost zlatega šilinga, potem bo šilng je šiling, pravica. Za čas od 8. oktobra 1931 do 23. marca 1933 je izdala Narodna banka tedenske povprečne kurze o zlatem šilingu. Na podlagi take tabele si vsakdo lahko izračuna po zgoraj navedenem primeru, koliko bi znašal njegov dolg, če je podpisal ali prevzel kakšno obveznost v SG v tem času.

Kdor je prevzel ali podpisal kakšno obveznost najel posojilo, po 23. marcu 1933, glaseč o se na zlate šilinge, SG ali GS, mora izpolniti obveznost, oziroma vrniti posojilo v zlatih šilingih in ne več po kurzu zlatega šilinga, če je dobil mogoče izplačano tudi samo 1000 S za podpisanih 1000 GS. Izjema je samo, če je v pogodbi ali dolžnem pismu, glasečem se na GS, izrecno določen drugi način določevanja kurza zlatega šilinga. Kdor najame danes posojilo v znesku 1000 GS, mora dobiti izplačano 1280 papirnatih šilingov. Marsikateri posojilojemalc bi nasedel zasebniku špekulantu, a sreča v nesreči je, da denarja ni.

Seja agrarnega in socialno-političnega odseka Kmetijske zbornice se je vršila dne

22. julija. Predvsem se je razpravljalo o vzpenjačah in gradnji potov v gorskih krajih. Zbornični svetnik č. Poljanec se je oglasil k besedi in ugotovil, da se za gorske kraje slovenskega dela Koroške ničesar ne stori. Odgovorilo se mu je, da za takšne naprave nihče ne prosi. Obračati se je na dr. Petritscha pri okrajni oblasti v deželnem dvorcu v Celovcu. Dr. Petritsch tudi predava o tem predmetu na zborovanjih. Č. Poljanec je grajal dalje, da so dobili letos kmetje za plačilo davkov samo položnice in nobenih plačilnih nalogov. Kmet ne shranjuje starih plačilnih nalogov in sedaj ne ve, koliko ima predpisanega davka za celo leto. To pa je za njega važno. Vprašal je dalje, kako bo letos s prodajo krompirja. Podjuna pridela veliko krompirja. Odgovor se je glasil, da so izgledi za izvoz krompirja letos zelo slabi. — Na seji se je dalje govorilo o prisilnih upraviteljih, ki jih je že prav lepo število, ki pa po večini niso na mestu. Prisilna uprava pa ima to dobro, da se posestvo vsaj ohrani. — Poročalo se je, da so cene živine najboljše kakovosti zelo padle. Izvoz plemenske živine v Nemčijo je popolnoma zastal. To je seveda v zvezi s tamošnjim političnim položajem in bojkotom Avstrije. — Strogo se izvaja sedaj tudi prepoved uvoza konj.

Beljaški trg. Beli ohrovt 60 g, rdeče zelje 80 g, kapus 60 g, cveteča 1 S, koleraba 50 g, korenje 60g, pesa 60 g, kumare 80 g, glavna-ta solata 5—10 g, grah v stročju 40 g, fižol v stročju 1 S, čebula 50 g, česen S 1.20, špinača 80 g, redkev 60 g, hren S 2.60, peteršilj 1 S, zelena S 1.20, zgodnji krompir 20 g, gobe S 1.60, namizna jabolka S 2.40—2.60, goveje meso S 2.40—2.80, telečje meso S 2.20—3.20, svinjsko meso S 2.40, prekajeno meso S 3.00—3.60, orehi 1 S, marelice S 1.80, breskve S 2.60, češnje S 1.20, jagode 1 S, črnice 40 g, ribez 1 S, sladko mleko 38 g, posneto mleko 10 g, kislo mleko s smetano 38 g, sladka smetana S 2.40, kislá smetana S 2.40, čajno maslo S 5.20, maslo za kuho S 4.40, skuta S 1.40, strd S 4.50, jajce 11 g.

RAZNE VESTI

Po svetu. Avstrija: Narodni socialisti so pomazali južno stran samostana Melk s kljukastimi priži. Povzročitelj je moral takoj za 6 tednov v zapor, stroške za odstranitev pa bodo nosili tamošnji narodni socialisti. Povzročitelji so bili prisiljeni, da so sami, odstranili madeže. Pri delu jih je nadziralo orožništvo. — Na Dunaju je 125.000 brezposelnih. — Brezposelnih smo imeli v vsej Avstriji sredi julija 303.068. Bo še trajalo leta, da brezposelnost izgine. — Naša trgovinska bilanca je bila v prvem letošnjem polletju za 194.10 milijonov S pasivna. V primeri z lanskim polletjem je primanjkljaj zdatno nižji. — Cene nekaterih vrst tobačnih izdelkov so se zvišale. — Črno-žoltili zastav se smejo posluževati društva, ki so jih uporabljala že pred razsulum monarhije. — 9717 oseb se je priglasilo k prostovoljni delovni službi. Število sicer ni visoko, pa vendar nekaj pomeni. — Nemčija: V koncentracijskem taborišču v Dachau-u je bilo doslej umorjenih 141 oseb. Tako poroča socialdemokratski tisk. — Iz Nemčije je pobegnilo 43.000 oseb; 30.000 ljudi je našlo zavetišče v Franciji. — Profesor Lenz pravi, da je vsaki deseti rajhovec duševno manj vreden. Nad temi visi Damoklejev meč na tanki niti. — Ostale države: Pretekli teden se je vršil v Beogradu kongres Jugoslovanske radikalne kmečke demokracije. Udeležilo se ga je okrog 4000 funkcionarjev in delegatov. Stranka se zanaprej imenuje Jugoslovanska nacionalna stranka. — Ko je bil med Vatikanom in Nemčijo podpisan konkordat, je deževalo odlikovanj.

Listnica upravnštva:

Radanovič, Beograd. Z zadnjim vplačilom je naročnina poravnana do 31. marca 1933.

Lepa hišica naprodaj. v Štebnu pri Beljaku, p. d. pri Celnjaku. Ima 4 sobe, kuhinjo, posebej gospodarsko poslopje, 1 oral sadonosnika, blizu Baškega jezera, lepa lega, krasen razgled, železniška postaja. Posebno ugodno za penzioniste. Cena 8500—šilingov. Vprašati v gostilni Graber v Štebnu, pošta: Mallestig. 109